

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 54. ANULU XVI.

Sabiu, in 7/19 Iuliu 1868.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Domineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirula, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

O amintire.

Politica, in intielesulu de tote dilele, absorbe atentiunea mai intréga, asiá incátu cestiuni de alta natura se privescu si suntu tratate, séu cu putina atentiune, séu suntu lasate cu totul la o parte. Si déca urmarimu conscientios, chiaru si evenimintele politice, le vedemu, cum ele nu potu sa nu ia in consideratiune lucruri, cari séu suntu ale industriei, séu ale mercantilei s. a. m. d.

Ins'a politica dara, se vede a se redimá in tempulu nostru pre afacerile travaliului (mucei), dupa cum dicu fratii din Romani'a. Si e lucru firescu, pentru ca unde suntu trebi precum suntu ale industriei, negociului, agriculturii; mergu sporindu inainte, acolo e viet'a, acolo productivitatea e indoitu fructif-ra; ea aduce mijloce pentru dezvoltarea mai imbelsugata, impreunata cu mai multe inlesniri chiaru pentru ramurile respective si fiindu ca la acest'a inca se cere studiu si lucrarea mintiei, ele impintenescu si inaintéza si dezvoltarea culturii intelectuale; si apoi pre unu asemenea fundamentu se radima forte bine si cu succesu si alte sciintie si alte afaceri mai inalte, fia acele si politice. La casulu contrariu, apoi tota frementarea cu vorbe numai, se reduce la dis'a: „vana sine viribus ira“, carea pre romanesce o amu puté traduce mai bine cu: „vorba multa saracia omului“.

Cele de mai susu suntu nisce impregiorári, cari nu le putemu destulu repeti si cari nu le putemu recomendá de ajunsu atentiunei conatiunaliilor nostri.

Dicu unii ómeni, ca fiindu astadi la ordinea dilei principiulu nationalitatiloru in Europ'a, trebuie sa urmeze o indreptaire egala in privintia tuturoru nationalitatiloru. O dorimu acest'a si noi; insa in o lume, unde puterea intereseloru sacrifica de multe ori frate pre frate, trebuie ori-ce natiune, dara cu deosebire cele mici, se fia cu multa, cu pré multa luare aminte. Trebuie ori-ce natiune sa véda a se face prin ce-va interesanta altoru factori politici, fia acei'a iera natiuni séu puteri, cáci numai pentru dragulu originii cui-va, o scimu din vietia privata, nu se pré afla ómeni cari sa tinda, la tempu de necasu, mana de ajutoriu.

Eata dara indigitatiuni de unu programu pentru ori-ce natiune juna, carea aspira la unu viitoriu. Pana aci lucrulu, ori si cum e usioru, pentru ca éta se dice ceva in generalu. Greutatea inse vine cându omulu ajunge la stadiulu acel'a, unde sa pasiesca cu unu sfatu, pre multu, cu unu proiectu mai pozitivu. Positivitatea acest'a e asiá de greu de a o detaia, incátu sa nu remana nici o lacuna, precum e si la acelu economu, pre carele l'au gramaditu tote lucrurile, are de tote sa se apuce, tote sa le indeplinesca, pentru ca sa nu remana nici de paguba, déra nici de risulu altoru Economi.

In impregiorári de aceste puterile singuraticesuntu pre mici si nu de ajunsu. Ele trebuie sa fia corespundietória marimeii operei ce au sa indeplinesca. Ele trebuie, spre a puté corespunde, impreunate si insufletite de o idea, care sa le tina in o armonia, incátu pasulu loru sa fia egal: sa nu smancésca, sa nu impedece, sa nu lase povér'a numai pre unii umeri si sa nu cumv'a sa causeze si aceloru ce aru lucrá o oboséla a murtitória de puteri, séu sai faca a imbranci si cadé spre a fi striviti de sarcina, cárei s'a supusu cu cugetu de a o purtá cu altii impreuna.

„Und' e onulu nu-i putere“, va sa dica, astadi, spre a lucrá cu succesulu récerutu pentru de a puté manifesta o viatia, carea sa sternesca interesulu altoru factori vitali in lume, se cere si formarea de asociatiuni séu insotiri de mai multi.

Ce e dreptu, noi avem in monarchia nostra trei insotiri pentru literatura si cultura. Aceste insotiri au luatú asupra-si numai o parte a activitatiei, literatur'a ca atare, iera ce privesce cultur'a e cuprinsu totulu. Insotirile nostre au in privintia acest'a unu terenu pré generalu, asiá incátu cautandu la efecte, gasimu mai multu numai expresiunea principiulu, carele coprinde in sine ramurile cele diferite, ce se receru pentru a desvoltá cultur'a unui poporu. O singura si miea in ce e p e r e de esceptiune, e reuniunea industriasiloru (sodaliloru) románi de aici.

Dara unde ni suntu inca reuniunile agronome? unde ale economiloru nostri de vite? unde a comerciantiloru nostri? unde altele, cari la ocazioni, cum a fostu espositiunea universale parisiána din anulu trecutú, sa fia aretatu lumii, ca exista romanime in monarchia nostra?

Aceste, bine se observámu, nu suntu impatári, dara suntu amintiri de trebuintie, cari sa ne adoperámu cátu mai ingraba a le indeplini.

Déca amu sci noi folosí tempulu si ocaziunile cu ocuparea terenuriloru amintite, atunci noi amu castigá cele mai sigure spriginuri: in noi insine inainte de tote, dupa aceea in patri'a nostra; pentru ca ea nu numai ca nu va puté ignorá pre unu factoru folositoriu siesi, ci va trebú sa-lu apere, cá pre unu conclucatoriu bunu la edificiulu ei comunu si sa-lu spriginésca asiá precum spriginésce pre cei a-lalti; atunci in fine se voru vedé constrinse si cele-lalte naturalitati a nu-si mai cascá nici gur'a spre a ne tratá de minoreni fatia cu densele. Cu unu cuventu: manifestándu noi vietia ce se recere dela unu poporu, recunoscerea drepturiloru si sanctionarea loru in tote detaiurile si consecintiele loru, trebuie sa urmeze de sine, si ori-ce opusetiune se face ilusoria si desiarta.

De aru dá Ddieu, cá sa fimu auditi si intielesi de fia-cine si de aru dá cá sa se primésca si urmeze, desvoltándu mai departe, aceste indigitatiuni, pentru ca atunci amu fi implinitu conditiunea de a avé si noi parte la interesulu celu generalu alu popóreloru, carele pasiesce in diu'a de astadi in totu loculu cu pretensiunea de interesu imprumutate.

„Unio“ ne facea onórea de in revistele sele diuaristice reproduce in estrasu articulu de ai nostri. In nrulu 82 alu acelei foi inse vedemu ca s'a schimbatu intielesulu onoru pasagie. Cu deosebire gasimu schimbatu intielesulu la pasagiulu articulu nostru 51 alu T. R. unde e vorba despre „supunerea“ a unei parti din románi „prin stipulatiuni imprumutate“ si „calcarea“ a celeilalte parti de romani si a ungoriloru cu focu si cu sabia“. Unio contrage inse intielesulu de ese, ca peninsula balcanica si Moldoromania a fostu calcata cu focu si cu sabia. Mai incolo se schimba cuventulu din articulu nostru „suzeranitate“ in „Unio“ in „suzeranitate“, ce nu e totu atáta si pre „fanarioti“ fi traduce prin cuventulu fanatisti (fanatistak), ce ierasi nu e totu atáta. Atragemu atentiunea traducatorului in interesulu adevéruului, cáci altmintrea publiculu lui „Unio“ acum a lui „Kol. Közl.“, va avé in numele „Telegrafulu Romanu“, cu totul altu ceva de ceea ce s'a scrisu in foi'a nostra.

Eveneminte politice.

Sabiu 6 Iuliu.

Cestiunea nationalitatiloru relevata in siedintia dela 9 Iuliu a. c. in casa deputatiloru a a sternitu o curiositate mare. Tote partidele politice stau si ascépta se véda deslegarea acestei cestiuni momentóse, carea are sa indestuléasca pretensiunile cele drepte ale natiuniloru.

O alta cestiune importanta mai ocupa cercurile inalte politice interne. Aceea e cea a inarmárei: „Loidulu“ spune, ca pentru acest'a a parasitu Maj Sea cetatea Ischl si a venitu la Vien'a, iera cancelariulu imperialu a amenatu mergerea sea la calde. In cestiunea acest'a ministrulu de resbelu imperialu a fostu calatoritu la Pest'a, unde a conferitu asupra cestiunei cu barbatii competenti de acolo. Dupa cele ce a strabatutu in publicitate discutiunea asupra proiectulu de lege de inarmare a duratu trei dile. Vice-colonelulu Horst, carele afara de unu generalu, se afla pré lángha ministrulu comunu de resbelu, a sciutu castigá prin talentulu si chiaritatea ideiloru sele pre toti partasi conferintiei in partea sea. Luni a si calatoritu cu totii la Vien'a, pentru ca sa auda voi'a Maj Sele. Majoritatea comisiunii insarcinate cu proiectulu din cestiune s'a convinsu ca nu e oportunu de a stáruí acum pentru formarea de trupe none, precum suntu regimente de artileria ung., cari nici odata nu fura formate dupa nationalitati — Desbaterea acestui proiectu se presupune ca va fi si lunga si veementa, pentruca tote partidele se inarméza si pregatescu de lupta.

Dechiaratiune lui Palaczky, unu corifeu alu partidei cehice din Boemia, ocupa si astadi diuaristica cea mare européna. Insesi foi prusiane cá Köll. Ztg. iau notitia de dens'a, cá de unu evenimentu insemnatu si cu óre care mirare se exprima, ca cehii asiá dara nu computa numai la puterea loru propria in deslegarea cestiunei loru constitutionale, ci chiaru si la puteri straine, la Russi'a; acest'a nu mai e loialitate.

Intre Monarchia austro-ungara si regimulu serbescu se va incheia unu tratatu de statu pentru afaceri administrative. Pertratárele decurgu si regimulu ungurescu s'a pronuniatu déjá pentru delaturarea jurisdictiunei consularie in Serbi'a. Mesur'a acest'a se esplica dreptu de cea mai elocinta manifestatiune de simpatia a natiunei ung. cátra natiunea serbesca.

Principele Alessandru Karageorgieviciu e provocatu prin unu edictu a se infatisia pre 21 Iuliu inaintea tribunalulu cetátiei Belgradulu, séu sa-si tramita unu aparatoriu. Caus'a e prepusulu ca aru fi partasiu la conjuratiunea asupra vietiei omoritu-lui principe. La casu de a nu corespunde nici cátu edictulu se va face sentintia si in absentia lui.

Din Triestu aducu acum de vre-o câte-va dile diuariele mereu la scrii despre escesse despre cari impartásimu unele date mai detaiate, mai la vale. Mai multi dintre tumultuanti suntu prinsu si cercetarea decurge.

Din Franchi'a aflámu ca in corpulu legislativu a cursu in dilele din nrma desbaterile cam infocatu. Conservativulu Thiers insa de-si orleanistu dupa confessiunea politica a aperatu starea lucruriloru de fatia pentru cá nu in tempulu celu mai criticu sa se ia sabia din mán'a Franciei. Jules Favre inse pasiesce in modu ostilu contra imperialismulu, pentruca Franchi'a lu platescu prea seumpu.

In Spania iera suntu miscári revolutionarie. O multime de generali amestecati in complotari se deportéza si dupa cum se aude in Cataloni'a s'a publicatu legile martiale.

Diet'a Ungariei.

In siedintia casei magnatiloru dela 9 Iuliu se aducu mai multe legi sanctionate si publicate déjá in casa deputatiloru; se publica si aici si apoi se depunu in archivuulu tieriei. La ordinea dilei e legea de timbru si taxe, carea se primésce cu unele modificári stilistice. Urmeza apoi legea

în privința dărei fonciarie. Legea se tipărește și se predă comisiunii financiare spre dezbateră preliminară. — Numai decât după cele de mai înainte încunoscintia ministrului de finanțe, ca pune la dispozițiunea prezidiului casei pentru membri acestei 200 bucăți monetede câte diece crucerung. batuti noi, cu datulu anului trecut.

În ședința casei deputatiloru dela 10 Iuliu interpeleza Mateiu Pappu: ca cum e de lucru, de Transilvania, cu tôte ca arancatură desdaunării pamentului de 7 fl. 60 s'a urcatu la 9 fl. nu pôte face sêma de sumele de lipsa pentru plătile de desdaunare, ceea ce pâna aci nu se întemplă; pentru ce s'a împedecatu plătile de desdaunarea pamentului, în fine seie ministrulu despre acea împregiurare minunata, ca în secuime, pre la anulu 1850 mulți posesori, au de chiaratu mostele, folosite de iobagi, de urbarialități și au scosu sumele cari se cuvinea dreptu despăgubire după acele mosii, după aceea înse redimati pre patentă urbarială, au luat înapoi acele mosii pre cale procesuala dela respectivii ômeni, că și e u l i c a h a e r e d i t a s, și au datu înapoi posesorii sumele, cari le scosese dreptu despăgubire.

Ministrulu de finanțe Lonyai dice ca doue puncte aru fi fostu a se îndreptă câtra ministrulu de interne și de justitia, pentru ca administrarea fondului de desdaunare se tine de ministrulu de interne și afacerea de dreptu, h a e r e d i t a s și e u l i c a, se tine de ministrulu de justitia. Numai partea aceea, carea vorbesce despre neputința Ardeului de a-si plăti pretensiunile urbariale, se tine de densulu și o va și respunde numai decâtu. Transilvania în adeveru nu e în stare sa-si acopere lipsele urbariale și pentru aceea au fostu necesse că sa i se anticipeze în bugetulu din estu anu 1,600,000 spre a acoperi deficitulu. Dara acest'a totu asiă a fostu și mai nainte, pentru ca anticipatiunile de mai nainte suie dejă la 7,000,000. În fine se rōga ministrulu a mijloci ca sa se dea interpelețiunea ministriloru de interne și justitia. — Cas'a decide.

Urmēja desbaterea asupra dărilor după venitu.

În ședința dela 11 Iuliu în cas'a deputatiloru aduce ministrulu de finanțe doi paragrafi noi, pre cari vrea sa-i vire după § 12 alu legei în privința dărilor pre case. §§-ii se tipărescu și apoi se voru luă la desbatere.

La ordinea dilei e darea personală. Proiectulu de lege are numai trei paragrafi, în cari se dice că de o câmdată se sustinu tôte prescriesele de mai înainte pâna la 31 Decembre 1868, asemenea și decisiunea, ca 70 de procente din darea acest'a sa trêca în cas'a statului și 30 pct. în fondulu urbarialu, în fine ministrulu de finanțe se insarcinēja

cu punerea în lucrare a legei. Comisiunea financiară și centrală declara în rapôrtele sele, ca după cum a disu și ministrulu de finanțe, chie'a dărei acestei nu e dreptă însă o modificare grabnică e presté pulintă; cându se va prezentă însă bugetulu anului viitoriu ministrulu de finanțe se esterna casei unu proiectu de lege mai detaiatu.

La desbeterea specială spune:

Hosszu, ca în Transilvani'a nici unu feliu de dare nu e asiă urgisita, ca darea personală, pentru ca ea în cele dintâiu e darea capului și e repartita pre cei seraci că și pre cei avuti. Darea mentinută se împarte în darea capului, în darea pre crescerea averei și darea, carea nu mai are alta siesi asemenea, pre pasionatulu acelor vite, cari traiescu în Romani'a și Turci'a. Darea capului are apoi patru despartieminte subordonate, adeca tax'a civilor, libertinilor, taxalistilor și tax'a de protecțiune. Aceste titule varie de dări aduc lucrelu acolo, de familii serace, ce au unu bunu intravilanu de vre-o 10—100 fl., trebuie sa plătesca 30—40 fl dare. Propune stergerea acestei dări pentru Transilvani'a numai decâtu, iera ministrulu de finanțe se elaboreze unu proiectu de lege.

Mai mulți deputati suntu pentru propunerea comisiunii, de si recunosc lipse unei îmbunătățiri în privința celorlalte dări de Hosszu. Babesiu nu da locu discuțiunii dăriloru transilvane între dările unguresci. Rannieher e pentru proiectulu comisiunii. Se primesce în fine testulu originalu alu legei.

La ordinea dilei mai vine proiectulu de lege asupra prescrierei, plăței, garantării și scōțerei dărilor, precum și asupra instituirei de judecatori financiare.

În ședința dela 13 Iuliu în cas'a deputatiloru, înainte de ordinea dilei, face presiedintele cunoscutu ca a sositu unu gravamentu de nulitate dela partid'a Madarasz (deacista) din Pectu, contra alegerei lui Iranyi. Se îndrepta la comisiunea de verificatiuni. După acest'a mai vinu și alte afaceri de cencediare, petitiune și apoi trece cas'a la ordinea dilei. Se ceterse a treia ora legea în privința dărei personale și apoi se iau la desbatere acei doi §§ adusi de ministrulu în ședința trecuta.

Ministrulu de justitia respunde la o interpelețiune a lui E. Simonnyi în privința acelor ce se denumescu la tabl'a septemviralu. De a k nu e multamitu cu principiulu espresu de ministru: ca nu a fostu oportuna contrasemnatura amplotiloru denumiti înainte de încoronare. Propune unu proiectu de conclusu, ca ministrulu, pâna la organizatiunea definitivă a judecatoriiloru, pre câtu numai se pote sa grigiasca că denumirile amplotiloru sa fie constituționale. Proiectulu sa tipărește simparte între membrii dilei.

Se desbatu apoi susu amintitii §§ ai ministrului de finanțe și se primescu; apoi urmēja desbaterea specială în privința scōțerei dărilor.

Alegerea Metropolitului greco-cat. ce se va face în Blasiu.

După cum se șie acest'a are sa se întemple în 12 Aug. (31 Iuliu) a. c. Conducerea actului e incredințiată prin decreta ministerialu (nr. 504 dtu 6 Iuniu), comisariloru regesci: Episcopulu Alessandru Dobra și capitanulu supremu alu Districtului Naseudului și deputatulu dietalu Alessandru Bohatielu. Comissarii, în întielesulu decretului, au a sosit pre amedi înainte de diu'a alegerii în Blasiu, care e locul de alegere și voru remainé în resiedința arhiepiscopesca. Totu în diu'a precedentă a alegerii se va convocă clerulu adunatu la Blasiu în Biserică catedrală și comissarii reg. invitați de o deputatiune voru veni acolo și voru împartăsi clerulu adunatu misiunea lor; și apoi înainte comisariloru se voru verifică credinționalele alegatoriloru.

A dou'a di la 7 1/2 ore diminetă se va face s. liturgia și chiamarea sântului Ducho la care comissarii voru fi invitați și condusi de clerulu celebrante îmbracatu în vestimintele bisericesci. La finitulu liturgiei comissariulu Episcopu va rosti o cuvântare, după carea se duc toti pre la cortelele lor. La 10 ore iera se aduna toti, chiamati cu campana cea mare, în biserică catedrală, acum însă trebuie sa aduca fie-care votulu seu pentru candidatul de Archieppu și Metropolitu. Adunati în biserică se duc în ordine și aduc pre comissarii în biserică și apoi se asiedă în ordinea urmatoriă:

a) Comissarii regii esmisi pentru conducerea alegerii, cuprindu locu la mēs'a gatita pentru densii, distinctă, secretariulu lor, și cu protonotariulu generalu alu clerului, pre acesta mēs'a va stă și urn'a, în carea se voru impune voturile.

b) Dela acesta mēs'a în josu de ambele laturi, voru fi dispuse scaune, pre cari de a dereptă locurile mai antia le voru cuprinde membrii capitulari, după densii vicarii foranei, după acest'i arhiepiscopierii, seu protopopii actuali, apoi prepositulu, seu egumenulu monastirei ordinului Basilitoru și 2 reprezentanti ai corpului profesoralu.

c) De a stâng'a voru siedé mai antia viceprotopopii districtuali, și după densii reprezentantii eparchiani, după ordinea betraneticiloru.

Modulu, seu procedur'a alegerii va fi urmatoriă. Cuprindindu-si fiacarele loculu seu:

a) Mai înainte de tôte se alegu din cleru 3 semnatori, seu numeratori, de voturi — scrutatori — asiă că unulu se fia din protoposbiterii actuali,

FOISIORA.

În nrulu 52 alu acestui diariu între v a r i e t a t i a nă cetitorulu amintite Basnele, pacăliturile și gâcitorile, culesse de d. I. C. Fundeșcu. Profităm de ocaziune și cu scopu de a face și pre publiculu nostru cunoscutu cu însemnateea acestui feliu de literatură, aflăm de bine a reproduce urmatoriulu tratatu de D. B. P. Hajdeu, tipăritu în brosiur'a I în locu de prefația:

Literatur'a poporală.

Dati-mi basme și istorii cavaleresci, căci în ele se afla materia pentru totu ce e mai mare și frumosu.

Schiller.

Cuvențulu literatură, derivatu dela liter'a, nu esprima decâtu d'abiă pre jumetate o idee, pentru care limbile latine moderne nu posedă unu altu terminu mai generalu, mai completu mai caracteristicu. Literatur'a se nascu odata cu fintia umana, multu mai înainte de a se fi inventatu acele sume conventionale, cu ajutoriulu căror'a cugetarea are avantagiulu de a se petrifică, în locu de a sbură prin aeru, schimbătoare și mladiōsa că insasi vocea. Primulu cuvențu, esitu din gur'a primulu omu, a fostu dejă „o literatură“.

Astfelu, strabunii nostri romani cei antici aveau dreptate de a numi literatur'a și omenirea cu o singura și aceeași vorbă: humanitas.

Inventiunca scrierei, permitendu memoriei a-

cumularea cunoscintelor și o procedere mai sigură seu mai sistematică în dezvoltarea concepțiilor, dede nascere unei literaturi artificiale propriu dise, fără însă a fi pututu catu de putinu a împedecă existința și persistința literaturii celei primitive ne scrise, conservate și continuate în stratele de josu ale popōre.

Deca nu originea, cela putinu mijlocele acestor doue genuri de literatură fiindu cu totulu diferite, un'a pretentiōsa din cauza variatelor și numerōselor sele resurse, ceea-altă simplă că insasi natur'a; nu este de mirare, ca distincțiunea între ambele e atātu de profundă, încātu produsele literaturii populare, chiaru fiindu scrise mai la urma, totu inca păstreza sigiliulu naivității originale, iera produsele literaturii celei culte, chiaru trecendu mai la urma în popor, totu inca nu se potu desbară de semnele derivatiunii celei savante.

Ilia'd'a a remasu în fondu totu unu eposu popularu, de si-au transcriș'o Pisistratizii; Casandr'a lui Lycofronu, se fi trecut și în gur'a rapsodiloru, totu inca remanea o poema erudita.

Doue calități esentiale au distinsu și voru distinge totu-deun'a literatur'a poporală din oricetiăra: dintâiu, ea se inspira din izvōrele imediate ale naturii brute, pre cându literatur'a cea cultă cunōște natur'a dejă epurată și adesea ciuntita prin pism'a prevențiilor științifice; alu doilea ea oglindescă caracterulu națiunii, în sinulu cărei'a se desfasura, pre cându literatur'a cea cultă nu pôte a nu fi mai multu seu mai putinu cosmopolita.

Că și literatur'a cea cultă, literatur'a poporală traduce câte odata din alte limbi și împrumută dela

alte popōre, cu cari este pusă în contactu prin pozițiunea geografică, seu prin eveneminte politice.

Asiă, de exemplu, balad'a noastră „Mizraș'o mai găsimu la Greci și la Arnauti;“ acea despre Bab'a-Novacu ne este comună cu Serbi; aceea despre Doicinu o au de o potrivă Romani și Bulgarii; iera sublim'a doina despre „sarman'a turturica“ ne întemplă, că prin minune, tocmai la trei capete extreme ale Europei: în Romani'a, în Spani'a și în Danemarc'a.

Însă, împrumutându și traducendu, literatur'a populară refăce într'unu modu admirabilu materi'a cea străină, cându-i unu aeru cu totulu localu; pre cându împrumuturile și traducerile literaturii celei culte, din contra, fiindu, se silēscu și se leuda a surprinde orbesce fondulu, spiritulu, adesea pâna și form'a originalulu.

Astfelu, nu pôte fi unu mijlocu mai interesant și mai siguru de a cunōște fortiele morale și intelectuale ale unei națiuni, decâtu numai prin literatur'a sea populară; și nu este nici unu altu mijlocu mai nimeritu și mai frumosu de a dă unei literaturi culte unu caracteru originalu și distinctiv, decâtu numai nutrindu-o din literatur'a populară, precum literatur'a populară se adapă dimo fantănilor uși instinctu virginalu.

Vastă și confusă, că totu ce este primordialu, o literatură populară nu se pôte desecă în nise ramuri atātu de speciale și atātu de determinate, precum suntu divisiunile și subdivisiunile unei literaturi culte.

Din contra, unulu din semnele cele mai distinctive și cele mai universale ale unui adeveratu

altul din ordinea viceprotopopilor, și alu treilea dintre reprezentanții clerului.

b) După această secretariul comisarilor regii da cetire prea înaltei ordinat uni privitorie la esmiterea comisarilor regii, și după aceea protonotariul clerului cetește rescriptulu ministeriale intitulatu cătra capitolulu metropolitanu.

c) După întemplantarea acestor a se cetește catalogulu membrilor clerului, cari au votu de alegere, și numele absentilor a se desemna.

d) După acestea, secretariulu comisarilor regii provoca pre nume pre celi îndreptați, aflatori de faci'a, că fiacare, unul câte unul, în ordine se și împuna siedulit'a cu votulu, înfasiurata, în urn'a statatori'a pre mēs'a dinaintea comisarilor regii, și după ce această a se voru și facutu totu. Sa comisarulu regiu civile scote din urna siedulit'ele înfasiurate cu voturile, câte un'a și le numera cu mare precauțiune și aflându-se, cumca voturile suntu atâte, câti alegatori presenti, acele ei le repunê câte un'a scotiendule, un'a după alta le predă protonotariulu eclesiasticu, carele acele desfasurându-le, numele semnate pre densele le prochiama, și siedulit'ele le înmanuêza comisariulu regiu spre vedere; era celi 3 semnatori de voture, seu scortatori, desemna și numera cu acurati'a și conscientiositate numele prochiamate, totu acest'a face și unulu dintre dd. comisari regii.

e) Terminându-se numărarea voturilor și neobservându-se nici o disordine, seu scedere, siedulit'ele de voture în data se ardu în biserică.

f) Voturile se asemana la oalta și se combina, și cei 3 individi eclesiastici, cari au capetatu mai multe voturi, se prochiama în presenti'a alegatorilor, că 3 candidați, propunendi la loculu Prea Înaltu.

Comissariulu regescu tîne o cuventare de încheiere, la care răspunde unulu dintre membri capitolului.

Alegerea, în întielesulu decretului e de a se face după procedur'a de mai înainte, cu deosebire după cea observata la alegerea Episcopului Ioann Lemény. Cei chiamați la alegere suntu:

- Membrii capitolului metropolitanu, adica fiacarele din întregulu capitolu.
- Vicarii episcopesci.
- Archipresbiterii seu protopopii.
- Viceprotopopii, seu administratorii protopopesci.
- Egumenulu, seu prepositulu ordinului s. Basilii din Blasiu.
- Doi alesi ai corpului profesoral de acolo, că reprezentanți ai acelu ordinu.
- și g) toți protopopii cu câte doi preoti alesi din tracturile respective ale archidiecesei Blasiului; lângă care se mai adaugu dela dieces'a Lugosiului patru, dela a Gherlei douăzeci și nouă de tracturi protopopesci cu reprezentanți cuveniti. Pentru că

productu alu literaturii populare, este unu amestec în fondu și în forma, poezi'a amalgamata cu pros'a, istori'a cu fabul'a, idealulu celu mai transcendentu cu realitate'a cea mai banala, elementele empirice ale tuturor științelor, în fine o enciclopedia chaotică, după care unu observatoriu filosofu pôte judecă totu ce se scie și totu ce crede o natuine.

Cutote astea, utilitate'a generală a clasificatiunilor face necesaria împartirea întregului literaturii în câte va specii separate, deca nu de totu precise, încai prezentându marele avantaju de a se putê grupă sub o singura rubrică mai restrinsa și mai îndemănateca o serie de productioni mai multe seu mai putinu înrudite.

Astfelu, productionile unei literaturii populare se potu distribui în trei genuri întinse, cuprindendu fiacare unu mare numeru de specie: genulu poeticu, genulu aforisticu, genulu narativu.

Aplicându această împartire generală anume cătra literatur'a populară a Românilor, lesne putemu observă o predominatiune decisivă a genului poeticu.

Poezi'a noastră populară se subdivide în următoarele șapte specii:

Cânteculu bețanescu, unu felu de balada seu poemă, descriindu faptele vitejilor, mai cu sêma ale haiducilor, și prezentându tôte elementele, dintre cari s'aru putê formă o epopea natională.

Dom'a seu elegi'a, espressionu amoralu și a suferinției.

Colind'a seu imnul religiosu, în care de cele mai multe ori divinitățile paganismului aparu travestite în aureol'a teologiei crestine.

sa aiba parte și influința la alegere, și Eppii sufragani ai Lugosiului, Gherlei și Urbei mari, ministrulu de culte și instrucțiunea publică, li va cere parerea asupra celor trei candidați ce voru fi capetatu cele mai multe voturi.

Escesurile din Triestu.

Cătra finea lunei trecute se convoca o conferință professorăscă care pana acum se privea de episcopale, fara a luă în considerare legea cea nouă de școli, care tîmurește influința preotimii din școl'a populară la doctrina și exercitiu religioasă; în acea conferință veni lucrulu la o eclata și fusiune, basenduse unu membru alu conferinței, profesorulu Timanusu pe legea cea nouă de statu, disputa legalitate'a convocarei ei prin episcopu, și redicându împreună cu 9 colegi unu protestu au esitu din conferința afara. Consiliulu urbanu din Triestu aproba partirea minorității, pe cându domnulu locotitoriu baronulu de Bach partini pe episcopu prin decretu de o avântare bureaocratică și plinu de tendințe clericale. Singuru acest'a au fostu destulu la o turbare.

În 10 ale lunei curente era de a se pertractă în siedința magistratului din Triestu done motiuni forte argente. Un'a subscrisă de 19 senatori, declara ca nu consimte cu cuprinsulu decretului amintitu a domnului locotitoriu emisu consistoriulu episcopale, se plange asupra formei acestuia, și cere dela regimu essecutiunea nemijlocita a legei de școli din 25 Maiu anulu trecut. Ceealaltă protestăza contra alocutiunei papale, pe care o priveșce că nnu atentatu contra drepturilor politice și civile, contra libertății de opinie și conscientia, contra progresulu de civilizațiune și contra sustinerii de concordă între individi și familii. La deschiderea siedinței declara domnulu vice-presedinte Doctoru de Basseggio, care în absentia domnului podestă presiedea, ca nu se pôte tîne siedința fiindu ca senatorii nu se afla conformu numerulu prescrișu, din care cauza adunarea nu e capace de concludere. La vestirea acest'a se radică o larma înfricosiata pre galeria, care numai atunci se astempera, cându domnulu senatoru Hermit se redică și făcu propuseliunea, ca domnulu presedinte se constateze prin strigarea numeloru, ca cine e prezentu și cine absentu.

Domnulu presedinte se învoi cu această propozițiune, și acum de câte ori se cetea numele vreunui senatoru absentu, despre care se scie, ca numai din motive reale au lipsitu dela siedința, publiculu i-si manifesta displacerea sea prin semnele cele mai lamurite. După ce trecura aceste nume neplacute prin sirulu publiculu de galeria, apoi acest'a erupse pre strade mai înmăltindu-se inca și prin glô'a ce acceptă înainte edificiuulu municipale.

Hor'a seu diurambulu, cântecu de jocu și de veselie.

Vicleemulu, formă primordială a teatrului, la care papusile reprezintă într unu modu grossieru, forte apropiatu de maniera lui Aristofan, drama și mai alesu comedi'a vietiei umane.

Descânteculu, mai totu dem'a în prosă că și Vicleemulu, dara făcendu o parte integrantă din genulu poeticu prin sacramentalitate'a formelor sele, în cari cuvintele suntu instrate într unu modu artificialu și nnu admittu nici o schimbare, este poezi'a asiă dicendu medicală, cunoscută deja în anticitate'a elena, care făcea pre Esculapu fiu alu lui Apoline.

Orati'a, o poezi'a recitativă, avendu unu caracteru juridicu, este o mostenire din strabunulu carmen romanu, ce însoția și întăria legis acțiunea la casatori'a, la tocmeți, și în alte solemnitateb.

Afara de aceste șapte varietăți distinctive, poezi'a populară a Românilor mai impresora a dese ori terenulu genului aforisticu și alu genului narativu, furisându-se în proverbe, în gâcitori, în basme.

D. Marienescu, repositulu Antonu Panu, dara mai cu deosebire ilustrulu Alessandri, aduzara mari colecțiuni de cântece române populare de tolu felulu; însa multu, forte multu, mai remane de făcutu de acum înainte.

Vicleemulu și descânteculu, mai cu sêma, suntu două varietăți mai mai neatînse.

Genulu aforisticu, în care poporul se esprima sub o formă laconică, cuprinde numai trei specii:

Proverbe, filosof'a practica a vietiei umane.

Acum începura deja demonstrațiunile înainte locotintiei, înainte municipiulu și înainte resiedinței episcopale; ba ce e mai multu o ceta de omeni voira a navali asupra monastirei Capucinilor, fara însa spariati din partea calugurilor prin o alarmare inocentă de clopote. E de însemnatu ca o ceta de muieri bețrane temendu-se de parinții capucini, au navalitu cu petri asupra cetei a-lalte cete, ce venise de asallă monastirea și au resipit'o. Asemenea efectu au avutu și trei impuscaturi orbe, cari s'au descarcatu în apropierea monastirei de cătra nisce soldati din militia teritoriale. Înaintea locuintiei senatorului Hermet se aduse unu „E v i v a“, asemenea se striga și înainte consulatulu italianu „E v i v a I t a l i a“, „a b b a s - s o R o m a“. Înaintea edificiuulu consululu papale s'au flueratu și urlatu, rampendu-se apoi josu și insigniele consulare. Aici fu glô'a imprasciata prin o patrolă civilă de politia și prin 7 barbati din militia teritoriale, însa numai lărdiu li-a succesu de a restabili liniscea.

„Tr. Ztg“ serie despre această întemplantare următoarele:

„Ceta de poporu ducenduse dela cas'a municipale înainte locotintiei fu resipita de nisce patrole de politia. Aici fu arestatu și dusu la politia unu individ; unu numeru mare de poporu însoci acumu patrol'a și în modu sgomotosu cerea eliberarea celui arestatu. Directorulu politiei veni în mijloculu multimei și făcu pe acest'a se întielega ca înainte de tôte trebuie a se pastră legea. Arestatulu fu luat în cercetare, și aflanduse nevinovatu fuse eliberatu. Ceta de poporu se duse acumu cătra palatulu episcopale, unde se striga „E v v i v a l' A u s t r i a“, „E v v i v a B e u s t o e G i s - k a“, și „A b b a s s o I l P a p a“, mai tardiu se întorec cătra locuintia consululu papale, unde se repetara totu acelea strigări, și în fine pierse cătra monastirea capucinilor din Montuza, aici începă ceat'a a pasi în modu escesivu, încatu calugării s'au aflatu nevoite a alarma prin clopote și unei patrole politiane și succese în urma de a restator' liniscea și aci fara de a face nici cea mai mica întrebunțiare de arme.

Varietăți.

** Ordinea lucrurilor a duna-rei generale VIII, ce Asociațiunea Transilvania pentru literatur'a română și cultur'a poporului romanu o va tîne în Gherla în 25/13 și 26/14 Augustu 1868.

Siedința I.

I. Membrii asociației, adunanduse de maneli'a la 9 ore în localulu destinat pentru tîneria siedințelor, alege o deputatiune de 6 membri spre a invita pre Eselenti'a sa Domnulu presedinte la adunare. II. Presedintele, ocupandu loculu seu,

Idiotisme seu o fraseologia ingenioasă și pitorească, cu ajutorulu cărei a poporul manifestă prin unu cuventu seu două nisce idei, pentru cari literaturile cele culte suntu fortiate a întrebunția pe-riode întregi.

Gâcitori seu enigme, unu mijlocu de a ascuti inteligenti'a prin greutăți și prin analogie, cătra care se mai potu adaugă asiă numitele „fragmentari de limba“.

Antonu Panu, adonandu unu mare numeru de proverbe române, puse începutulu unei colecțiuni și mai complete, pre care acceptămu că sa ne-o dea viitorulu, fara că sa-i fia însă permisă a uită celelalte două varietăți, nu mai puțin importante: idiotismele și gâcitorile.

În fine, genulu narativu cuprinde, de asemenea, trei specii:

Tradițiunea populară istorică, precum suntu, buna ora, acelea adunate de cronicariulu Neculcea în fruntea analelor sele, sub titulu de: „o sêma de cuvinte, ce suntu audite din omu în omu de omeni vechi și bețrani și în letopiseliu nu suntu scrise“.

Anecdota, unu felu de naratiuni satirice, forte scurte, precum suntu, buna ora, acelea despre ligani seu exrei.

Basmu, prototipulu romantiloru literaturii celei culte, și chiaru alu dramelor moderne, însa întrecandu-le și lasandu-le departe în urma prin puterea fantasiei.

(Va urma)

deschide adunarea. III. Adunarea alege pentru portarea protocolului trei notari ad hoc. IV. Secretariul comitetului cetese raportul sau despre activitatea comitetului in anul expirat de la cea din urma adunare generala. V. Cassariul si controlorul asternu bilantiul veniturilor si spesseloru anuale si espunu preste totu starea materiala a asociatiunii. VI. Bibliotecariul raporteza despre starea actuala a bibliotecei asoc. VII. Se alege o comisiune de 3 membrii, carii in intielesulu §§loru 6, 8, 9, din statute voru conscrie intr'una localu indemanaticu pre membrii cei noi, voru incassa tacsele dela densi si le voru subministra cassariului. VIII. Se alege o comisiune de 5 membrii spre a cerceta socotelele si a raporta in siedinti'a a dou'a. IX. Se alege o comisiune de 7 membrii spre a desbata asup'a eventualeloru propuneri ale comitetului altoru membrii a asociatiunii, care aru cade in competinti'a adunarei generale. X. Tempulu restante se intrebuintieza pentru cetirea disertatiuniloru incurse din bunu tempu la presidiulu comitetului Asociatiunii.

Siedinti'a II.

XI. Se continua cetirea disertatiuniloru restante din siedinti'a premergatoare. XII. se primescu si desbata raportele comisiuniloru delegate in siedinti'a precedente dupa ordinea statorita de presedintele. XIII. Se desbata proiectele si motiunile, ce s'aru face in privinti'a asociatiunii. XIV. Se statoresce tempulu si locul celei mai de aproape adunari generale. Sibiu, in 25. Iunie (7. Iuliu) 1868.

Dela comitetulu asociatiunii transilvane romane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

I. Hania m. p. vice-pres.

I. V. Rusu m. p. secret II.

*** Anunciu. Conferm conclusului adusu in siedinti'a III. p. XXXII. a adunarei generale a asociatiunii transilvane tiente la Clusiu in 28 Aug. c. n. 1867 adunarea gener. a asociat. trans. rom. pentru anulu curente 1867/8 se va tiente in Gherla in 25/13 si 26/14 Augustu c. n.

Ceea ce prin acest'a in sensulu §§loru 21 si 25 din statutele asociatiunii se aduce la cunoscenti'a publica. Dela presidiulu asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Sibiu, in 2. Iuliu c. n. 1868.

I. V. Rusu mp., I. Hannia mp.,
secret. II.

„Transilvania“.

*** Universitate in Transilvania. Dupa „P. L.“ s'a incheiatu desbaterile asup'a infiintarii unei universitati in Clusiu si punerea in lucrare a acesteia se pote privi de fapta implinita. Ceea ce privesce salariile anuale ale profesoriloru se aude, ca ale celoru ordinari voru fi de 3000 fl. si a celoru extra-ordinari de 1500 fl.

*** Citatiuni. In Gazeta Transilvaniei nr. 50 aflamo o citatiune, prin carea dlu Iacobu Muresianu Redactoru la Gazetei are a se infatisia pre 13 Iuliu la 9 ore diminetia in „causa penale“, inaintea tribunalului Scaunului Muresiului; la casu de neinfatisiare in puterea § 150 pr. p. se amenintia cu o amenda de bani si va fi si transportatu. In acelasi tempu iau cercetatu cas'a redactorului ofiantii dela magistratulu din Brasiovo pentru ca sa afle manuscrisulu dela pronunciamentu si dela articulu „congresulu in Dacia superioare e necessariu.“ Dlu redactoru arata in harthi'a sea catra scaunulu Muresiului ca competinti'a judecatorésca in afaceri de presa a fostu la magistratulu din locu (Brasiovo); pentru casulu inse candu judecatoria numitulu Scaunu s'aru tine competenta, se roga a se amana terminulu pana in Augustu, caci densulu ca parinte de familia si directoru alu Gimnasiului romano-catolicu fara dauna nu pote parasi Brasiovalu in tempu asia de scurtu. — In nrulu 51 alu Gazetei cetiamu urmatoarele: „andimo, ca pre 18 Iuliu sntu citati la tribunalulu din Tergulu Muresianu si dd. professori din Blasiu Moldovanu si Farago, pe 21 dd. canonici Vlassa si Mihali, iera pre 22 nestorulu prepositu Ratiu si d. can. Timoteu Cipariu“ — Diariile de Viena de marti au telegrame din Brasiovo despre citatiunea redact. I. Muresianu.

*** „Kolosvari Kozlony“ si „Unio“ facu cunoscutu publiculu, ceea ce se mai audise odata, dara se demantise, adeca, ca cea din urma va inceta si redactorulu ei Ios. Sandor va treca la redactiunea

lui Kol. Kozl. Redactorulu en chef Danielu Dozsa si ia diua buna dela cetitori si Ios. Sandoru se presentéza publiculu lui Kozlony.

*** (Stingetoriu) Orestia 12 Iuliu c. n. Astadi s'a facutu aici proba de stensu de focu cu „stingetoriulu“. Negutiatoriulu de aici Toth, care are 2 „extincteure“ — „stingetorie“ — aduse dela Pest'a, a fostu incunoscentiatu cu cate-va dile mai inainte publiculu din orasiu ca astadi la 5 ore dupa ameadu va face proba de stensu cu astufeliu de aparate portative, numindu localu de productiune si invitandu publiculu la participare.

Loculu a fostu alesu in marginea orasiului in asia numitulu teritoriu „dealu“ esind din Orestia spre Dev'a, tocma deasup'a gradinei facute din acestu locu de pasiunutu, pentru puscaria (?) cu cati-va ani.

Aici a fostu facutu mentionatulu negotiatoriu un'a claditura de lemne uscate, ce-va mai inalta de o orgia si de asemenea grosime, carea s'au aprinsu la 5 ore, in presentia unui publicu privitoriu, de tote clasele si ambele secse dintre locuitorii acestui rasiu destulu de numerosu.

Doue „extincteure“ erau indelete pre cum si 2 individi langa aceste aparate. Candu era claditura intréza cuprinsa de flacara focului si ardea cu furi'a cea mai mare, luá unu omu unulu din aceste „Extincteure“ umplutu cu apa mestecata cu chemealie, in spate, incepú a improsca din acesta apa in focu din apropiare si improscandu neinceata pana atunci apa pe elu, carea facea de esia unu fum negru si grosu, pana candu s'au gatatu apa. Foculu parú a fi stinsu si unii din privitori erupsera in strigari de bravo! inse dupa cate-va secunde foculu reinvia si numai dupa ce veni a 2-lea „Extincteur“ din reserva la rendu, si iera numai dupa ce ii esi tota puterea chemealie din gotulu trupului se potú stinge foculu de totu. Unii dintre privitori djsera individulu dela a 2 „Extincteur“ ca se arunca apa din ce-va departare de focu, inse din departare si numai cam de 16 pasi apa aruncata nu ajungea la focu. Ce-va salutaru — aru fi aceste aparate de aru corespunde destinului loru, in sa aici se dovedi contrariulu si astufeliu de probe fusera fara succesu si pe aiurea dupa cumu cetiremu in Diuarie.

*** Intre Patriarculu armenescu din Ierusalimu si celu din Constantinopolea s'a escatu unu conflictu, carele pote lua diminsuni mari, mai alesu, fiindu ca si Rusi'a se amesteca in afacere. Patriarchatulu armenescu dela Ierusalimu possede multe mosii in Turcia, cari mosii le tinu armeni tarcesei cu arenda. Arendasii inse se tinu de patriarchatulu dela Constantinopole. Patriarculu armenescu din Ierusalimu Isacu cere mosiele inapoi; arendasii inse nu voru sa le lasa din mana si la acest'a afla spriginu din partea Patriarcului din Constantinopole. P. Isacu s'a indreptatu in cans'a acest'a catra capeteni'a cea mai inalta a religiunii armenesci, care capetenia reside in Etschmiadzin si acest'a a cerutu ajutoriu dela Russi'a.

*** „Cui a datu Ddiu dirigatori'a, sai dee acum'a si minte“. S'a intemplatu la Constantinopole acum cu ocaziunea denumirei membriloru in consiliulu de statu, ca s'a denumitu si unu evreu cu numele Avramu dela Solonicu (in Turcia nu pre suntu nume de familia si se folosescu locurile de nascere dreptu conume.) De locu se telegrafa la Solonicu se vina Avramu la Constantinopole. In Solonicu suntu Avrami cam multisiori, si autoritatea politica locala crediu ca totu asia e de bunu unulu ca si altulu, puse man'a pre unu bietu Avramu de evreu, lu spedá la Constantinopole. Seraculu omu se teme de pacoste, dara intielese ca are se fia consiliariu de statu cu 2000 piastri la luna, — ei, tach si primi. Elu scia mangi ce-va evreesce pre harthia, alta nimic'a, in sa, manierele lui suntu siode incatu celoru-lalti consiliari le era rusine ce face colega loru. Atunci respectivulu Pasi'a face investigatiune, gasi ca altulu este Avramu celu adeveratu, lu chiama si denumi, dara pre acest'a inca nu putea sa-lu dee afara pentru ca a facutu juramentulu, deci ii tine pre amendo si Pasi'a se mangané cu aceea ca: „cui a datu Ddiu deregatori'a, i va dá si minte“.

*** (Dechiarare) Venindu-mi la cunoscentia, ca unu teneru vagabundu din Trestia, cu numele Hodisiu, luandu numele nostru familiaru se dice a fi studinte si frate cu preotulu

din Lupoi'a Ioane Popu, si cu subscriulu si submasca acest'a cere mana de ajutoriu de la mai multi inteligenti romani, — pentru ace'a me aflu indemnatu a dechiará in publicu ca numitulu teneru insielatoriu, nu sta cu familia nostra in nici o legatura de sange. Gherla 9 Iuliu 1868. Vasiliu Popu, notariu de sedria.

*** Provoctiune. De ore-ce in urm'a conclusului adusu in apulu trecutulu la Clusiu, adunarea generala a asociatiunii se va tiente estu-tempu in Gherla, domnii membrii a asociatiunii rom. transilvane, cari au intentiunea de a veni la acesta adunare suntu provocati cu tota onorea, se binevoiesca incunoscentia despre acest'a pre comitetulu subscriu, pena in 10 Augustu a. c. ca sa se pota face dispusetiunile necesarie in privinti'a incortelarei si celoru referitorie la buna primire.

Din siedinti'a comitetului constituitu pentru buna primirea membriloru asociatiunii.

presedintele comitetului
Ioanu Andercu, Homorodanulu, m. p.
Vasiliu Popu, m. p.
not. comitetului.

30—3 CONCURSU.

Pentru ocuparea statiuniloru vacante de invetiatori din comunitatile: Costeiu, in protopresbiteratulu gr. or. romanu alu Versietului, si Iclod'a, in alu Jebelului, — ce suntu ingremiate maritului comitato alu Timisiului, — se escrie prin acest'a concursu.

Cu aceste statii suntu impreunate urmatoarele emolumente anuale:

I. Costeiu.

a) in bani gat'a: 105 fl. v. a.
b) in naturali: 30 meti de grau, 20 meti de curuzu, 100 punti de clisa, 50 punti de sare, 25 punti de lumini, 6 stangini lemne de arsu, unu jugeru de somanatura, o gradina de 140 stangini patrati si quartiru liberu.

II. Iclod'a.

a) in bani gat'a 36 fl. 80 cr. v. a.
b) in naturalii: 10 meti de grau, 10 meti de curuzu, 10 punti de clisa, 50 punti de sare, 7 1/2 punti de lumini, 2 orgii de lemne, 3 orgii de paie, 2 jugere de aratura, 2 jugere de livada, 1/2 jugeru de gradina quartiru liberu.

Deritorii de a ocupa vre-unulu din aceste posturi de invetiatoriu voru ave a indiestra petitiunile loru concursuale — timbrate dupa cuviintia — cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporu bunu a cursului pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pana acum si purtarea loru morala si politica, si astefeliu indiestrate le voru substerpe Venerabilulu Consistoriu dreptu-maritoriu alu Caransebesiului pana in 18/30 Iulu a. c.

Caransebesiu 6 Iuniu 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 14—2 EDICTU.

Mari'a Medrea din Boholtiu, — carea parasindu de doi ani de dile cu necredintia pre legiuitulu ei sotiu Iosifu Graur'a totu din Boholtiu, pribejesce in lume fara a se pute sci loculu ubicatiunei ei, se citeza prin acest'a, ca in terminu de 8 luni de dile dela datulu presente sa se infatisieze cu sotulu seu inaintea subscriului foru matrimonialu, caci la din contra si in absentia ei se va decide pre bas'a S. S. Canone ale bisericei nostre ortodoxe resaritene, divortiuulu cerutu de sotulu ei.

Cinculu-Mare 1 Iuniu 1868.

Forulu matrim. gr. or. alu tractului protopopescu alu Cincului-mare.

Ignatiu Mandocea,
Adm. protop.

35—3 Citatiune edictala.

Ioann Nagiulu (alias Mare) romanu gr. or. din Ungr'a, care de 3 luni de dile cu necredintia si-au parasitu muierea sea, pre Bucura Homorozeanu din Cohalmu gr. or. nesciindu-se unde se afla, se citeza, ca in terminu de unu anu de dile sa se infatisiedie inaintea subscriului Scaunu Protopopescu ca sa steie fatia cu muierea sea. Caci la din contra, in intielesulu S. S. canone ale bisericei nostre resaritene se va dá otarire parei radicate asup'a pomenitulu si fara de densulu.

Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Cohalmului.
Draosu 23 Iuniu 1868.

Ioann Iosifu Adm. Prot.
gr. or. alu Cohalmului.